

FARMAZIA – ARABAKO ESI-A

Lehen Mailako Farmazia

e-mail.: farmacia.primariaosiaraba@osakidetza.eus

2024-ko Maiatza	
OSAKIDETZAREN GIDA FARMAKOTERAPEUTIKOA	1 Jarraitu irakurtzen
GLP-1EN ANALOGOEN INFORMAZIOA - GLP-1en analogoen hornidura-arazoa - Ez dago loturarik GLP-1en analogoen eta pentsamendu suizidak eta autolesiboak izateko arriskuaren artean	2 Jarraitu irakurtzen
PNEUMOKOKOAREN AURKAKO TXERTAKETA LEHENESTEA VNC 20 TXERTOAREKIN ARRISKUAN DAUDEN HELDUENGAN	3 Jarraitu irakurtzen
HILABETEKO BERRITASUNAK ERREZETA BIDEZ PRESKRIBATZEN DIREN MEDIKAMENTUETAN	4 Jarraitu irakurtzen
ARGITALPEN INTERESGARRIAK - INFAC buletina: medikamentuen dosifikazioa giltzurrun-funtzioaren alterazioa duten pazienteetan (I eta II) - Aztertzeiko medikamentu berria: etil ikosapentoa - i-Botika fitxa berria: Erabilera-orria: irakurri, beldurrik gabe!	5 Jarraitu irakurtzen
MEDIKAMENTUEN HORNIDURA-GABEZIAK ETA BERREZARPENAK	6 Jarraitu irakurtzen

1

OSAKIDETZAREN GIDA FARMAKOTERAPEUTIKOA

Merkatuan eskuragarri dagoen arsenal terapeutikoa oso zabala da, ez bakarrik medikamentu berriak agertzen direlako, baita indikazio kliniko bererako baimenduta dauden medikamentu asko daudelako ere. Egoera horrek, batzuetan, ziurgabetasuna eragiten dio preskriptoreari, eta aldakortasuna praktikan. Osakidetzako Gida Farmakoterapeutikoa (GFT)

egiteko arrazoa, profesional sanitarioei hautaketaren eta preskripzioaren kalitatean lagungarri izango den laguntza tresna ematea da.

GFT dokumentua paziente anbulatorioaren osasun-arazo nagusiak tratatzeko gomendatutako medikamentuen zerrenda mugatua da, eskaintza farmazeutikotik abiatuta eta medikamentuen erabilera arrazionalerako irizpideei jarraituz hautatua. Preskripzioan laguntzeko tresna izan nahi du, egiaztatutako ebidentzia zientifikoan oinarritua eta erraz kontsultatzeko modukoa.

GFTn sartutako medikamentuak honako irizpide hauen arabera hautatzen dira: eraginkortasuna, segurtasuna, jarraibide terapeutikoa, erabilera-esperientzia, generikoak eta bioantzekoak egotea, beharra, kostua eta erabilera-profila. Presbiden, hautatutako medikamentuak ikonoarekin bereizita daude medikamentuen bilaketan.

Gaur egun, "Kontsumo farmazeutikoaren analisia" lantaldea, Eusko Jaurlaritzako Osasun Saileko Farmazia Zuzendaritzak koordinatzen duena eta Osakidetzako mediku eta farmazialariek parte hartzen dutena, GFTn sartutako medikamentuen zerrenda eguneratzen ari da. Dagoeneko egin dira [C \(Sistema Kardiobaskularra\)](#) talde terapeutikoei dagozkien atalak eta, berrikiago, [N \(Nerbio-sistema\)](#) taldea, Osakidetzako Intraneten eskuragarri daudenak.

Informazio gehiago nahi izanez gero, [esteka](#) hau kontsulta daiteke.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

2

GLP-1EN ANALOGOEN INFORMAZIOA

• GLP-1en analogoen hornidura-arazoa

Medikamentuen eta Osasun Produktuen Espainiako Agentziak (AEMPS) gogorarazten du medikamentu horiek baimenduta daudela 2. motako diabetes mellitusa (DM2) duten helduen tratamenduan. Gainera, GLP-1en analogo batzuk ere baimenduta daude egoera jakin batzuetan pisua kontrolatzeko (Saxenda® 6 mg/ml, aurrekargatutako luma injektagarria, eta Wegovy flextouch®, merkaturatu berri den aurrekargatutako luma injektagarria).

Bestalde, talde terapeutiko honetako bi medikamentuk, alternatiba gisa zeudenak, merkaturatzeari utzi diote: Byetta® eta Lyxumia®.

Horregatik guztiagatik, AEMPSek honako gomendio hauek ematen ditu:

- Baimendutako baldintzen arabera, tratamendu horien preskripzioari lehentasuna ematea.
- Ahal den neurrian, ez hasi tratamendu berririk farmazia-laborek eskaria modu iraunkorrean hornitu dezaketela baieztatu arte.
- Hornidura-arazoak irauten duen bitartean, eta DM2ren tratamendua ezin bada hasi edo jarraitu, tratamenduaren ordeztaldea terapeutiko bereko beste medikamentu bat erabiltzea gomendatzen da:
  - Rybelsus® (semaglutida); ahotik ematen da, egunean behin, urdaila hutsik dagoela, baso erdi ur hartuta, eta gutxienez 30 minutu itxaron jan edo edan baino lehen, edo ahotik hartzeko beste medikamentu batzuk hartu baino lehen.

Tratamendua GLP-1en analogo batekin ordeztu behar bada, kontuan hartu behar da:

- Ozempic®/Trulicity®-ren azken dosia hartu eta astebetetera hasi behar da tratamendu berria ematen, eta Victoza®-ren azken dosia hartu eta egun batera.
- GLP-1 bidezko tratamendua ezarrita bazegoen, medikamentu berriaren mantentze-dosiarekin has daiteke, hasierako dosiak erabili beharrik gabe.
- Gomendagarria da kontrol glukemiko estuagoa egitea ordezkapenaren ondorengo lehen asteetan.

Informazio gehiago nahi izanez gero, AEMPSren segurtasun-oharra kontsulta daiteke [esteka](#) honetan.

- Ez dago loturarik GLP-1en analogoen eta pentsamendu suizidak eta autolesiboak izateko arriskuaren artean

Medikamentuen Europako Agentziaren (EMA) Farmakozaintzako Arriskuak Ebaluatzeko Batzordeak (PRAC) jakinarazi du eskura dagoen ebidentziak ez duela babesten kausazko loturarik GLP-1en analogoen (dulaglutida, exenatida, liraglutida, lixisenatida eta semaglutida) eta pentsamendu eta ekintza suiziden eta autolesiboen artean.

Ameriketako Estatu Batuetan, FDA agentziak [ohar](#) bat argitaratu zuen 2024ko urtarrilean, eta bertan jakinarazi zuen bere Farmakozaintza sisteman pentsamendu suiziden txostenen analisiak eta saiakuntza klinikoen eta beste azterketa mota batzuen berrikuspenak ez zutela aukerarik ematen farmako horien erabilerarekin loturarik izango zenik ezartzeko.

Berrikuspena 2023ko uztaillean hasi zen, liraglutida eta semaglutida zuten medikamentuak erabiltzen zituzten pertsonen pentsamendu suiziden eta autolesio-pentsamenduen kasuak jakinarazi zirenean, eta 2023ko azaroan Europako Batzordeak datu gehigarriak eskatu zizkien medikamentu horiek merkaturatzeko baimenen titularrei: Bydureon®, Byetta®, Lyxumia®, Ozempic®, Rybelsus®, Saxenda®, Suliqua®, Trulicity®, Victoza®, Wegovy® eta Xultophy®.

Informazio gehiago nahi izanez gero, EMAREN segurtasun-oharra kontsulta daiteke [esteka](#) honetan.

Oso garrantzitsua da medikamentu berrien aurkako erreakzioen susmoen berri ematea Euskal Autonomia Erkidegoko Farmakozaintzako Unitateari. Jakinarazpena OSABIDEn bidez, Osakidetzaeren intraneteko online jakinarazpen-formularioaren bidez, txartel horia betez edo AEMPSren <https://www.notificaRAM.es> webgunearen bidez egin daiteke.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

3 PNEUMOKOKOAREN AURKAKO TXERTAKETA LEHENESTEA VNC 20 TXERTOAREKIN ARRISKUAN DAUDEN HELDUENGAN

2024ko otsailaren 21ean, Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailaren Osasun Publikoko eta Adikzioen Zuzendaritzak jakinarazi zuen aldaketak egon zirela arriskuko pertsona helduen pneumokokoaren aurkako txertaketan, 2024ko otsaileko FarmaHitzak dokumentuan jakinarazi zen bezala.

2024ko apirilaren 15ean, Osasun Saileko Osasun Publikoko eta Adikzioen Zuzendaritzak informazio hori eguneratu du, eskuragarri dagoen txerto antipneumokoziko konjugatua 20 (VNC 20) dela eta. Horregatik, **erabilera lehenetsi** beharko da, pazientearentzako txertaketa-eraginkortasunaren bermea kontuan hartuta eta pneumonia hartzeko arriskuaren arabera. Lehentasun hori txertoaren eskuragarritasunaren arabera ebaluatuko da eta hurrengo [estekan](#) kontsulta daiteke.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

4 HILABETEKO BERRITASUNAK ERREZETA BIDEZ PRESKRIBATZEN DIREN MEDIKAMENTUETAN

Hauek dira 2024ko maiatzako berrikuntzak:

2024eko maiatza		
	Finerenona	Kerendia® 10 eta 20 mg 28 konp. Helduetan baimenduta, 2. motako diabetesari lotutako giltzurrun-gaixotasun kronikoa tratatzeko (albuminuriarekin).

		FINANTZAKETA MURRIZTUA (ONIRITZIA): Tratamendua 2. motako DMri lotutako giltzurruneko gaixotasun kronikoaren (lbe >25 ml/min/1.73 m ²) paziente helduentzat, gernuan Kreatinina Albumina Ratioaren irizpideak betetzen badituzte [HetaS] >30 mg/g, eta kontrolatuta ez badaude AEBI edo ARA2 eta/edo iSGLT2 dosi egonkor optimizatuekin tratatu arren, edo AEBIrekiko edo ARA2rekiko edo iSGLT2rekiko (glifozinak) intolerantzia badute. Jarrera terapeutikoari buruzko txostenerako esteka.
	Abaloparatida	Eladynos® 80 mcg dosi sol. aurrekargatutako luma injehtagarria. Osteoporosia tratatzeko baimendu eta finantzatu da, haustura-arriskua areagotzen duten menopausia osteko emakumeen kasuan. Fitxa teknikorako esteka
	Perindoprioloa/amlodipino/indapamida	Viacorlix® 7/5/2,5 mg 30 konp. estaliak. Dosi finkoko elkarketa baimendu eta finantzatua, dosi berean hartutako perindopril/amlodipino eta indapamida dosi finkoekin kontrolatutako helduen funtsezko hipertentsioa tratatzeko ordezkapen-terapia gisa. Fitxa teknikorako esteka
	Semaglutida sol. injehtagarria	Wegovy® 0,25 mg, 0,5 mg, 1 mg, 1,7 mg eta 2,4 mg aurrekargatutako luma. Osasun Sistema Nazionalaren farmazia-prestazioan sartzen ez den indikazio baimendu berria , honako hauetan: Helduetan: kaloria gutxiko dietaren eta pisua kontrolatzeko jarduera fisikoa areagotzearen osagarri gisa, pisua galtzea eta mantentzea barne, honako GMI hau dutenetan: - ≥ 30 kg/m² (obesitatea), edo - ≥ 27 kg/m²-tik <30 kg/m²-ra (gainpisua), gutxienez pisuarekin lotutako komorbiditate bat dagoenean, adibidez: gluzemiaren alterazioak (diabetesurrea edo 2. motako DM), hipertentsioa, dislipidemia, loaren buxadura-apnea edo gaixotasun kardiobaskularra. Nerabeak (≥ 12 urte): kaloria gutxiko dieta baten eta 12 urtetik gorako nerabeen pisua kontrolatzeko jarduera fisikoa areagotzearen osagarri, honako hauekin: - obesitatea eta - 60 kg-tik gorako pisua. Wegovy® bidezko tratamendua eten eta berriz ebaluatu behar da, baldin eta paziente nerabeek ez badute beren GMIa gutxienez % 5 murriztu 12 astez 2,4 mg-ko dosiarekin edo toleratutako dosi maximoarekin tratamenduan egon ondoren. Fitxa teknikorako esteka

 Merkaturatutako printzipio aktibo berria (edo lehendik dagoen bat administratzeko bide berria)

 Indikazioa, finantzaketa edo preskripzio- eta dispensazio-baldintzak zabaltzea

2020ko urtariletik aurrerako berritasunak jasotzen dituen dokumenturako [esteka](#)

[HASIERA-ra Itzuli](#)

5

ARGITALPEN INTERESGARRIAK

INFAC buletina: medikamentuen dosifikazioa giltzurrun-funtzioaren alterazioa duten pazienteetan (I eta II)

"Medikamentuen dosifikazioa giltzurrun-funtzioaren alterazioa duten pazienteetan (I eta II atalak)" izeneko bi zenbakiak argitaratu berri dira.

2014an INFAC buletin bat argitaratu zen giltzurrunetako gaixotasun kronikoan medikamentuak dosifikatzeari buruz. Harrezkero, farmako berriak merkaturatu dira eta aldaketak izan dira beste batzuen doikuntza-jarraibideen gomendioetan. INFAC hauek honen eguneratzea dira.

Dokumentuen estekak:

- [I. buletina](#) eta [II. buletina](#)
- [I. aurkezpena](#) eta [II. aurkezpena](#)

Aztertzeko medikamentu berria: etil ikosapentoa

Dagoeneko webgunean dago Euskal Autonomia Erkidegoko Medikamentu Berrien Ebaluazio Batzordeak egindako "Azttertutako medikamentu berria" izeneko **etil ikosapentoa**ren fitxa, omega-3 gantz-azido bat, onura/arrisku balantzeari buruzko zalantza asko dituen.

Informazio gehiago jakiteko, dokumentu hauek kontsulta ditzakezu:

- [Ebaluazio-fitxa](#)
- [Publizitatea kritikatzeko liburuxka](#)
- [Jarrera terapeutikoari buruzko txostena](#)

i-Botika fitxa berria: Erabilera-orria: irakurri, beldurrik gabe!

Herritarren informaziorako **i-Botikako fitxa berri bat argitaratu da: "Erabilera-orria: irakurri, beldurrik gabe!"** Bertan jakinarazten da erabilera-orria medikamentuari buruzko oinarritzko informazio-iturri fidagarria dela, pazienteari zuzendua, eta garrantzitsua dela irakurtzea eta gordetzea.

Esteka honetan aurki daiteke [dokumentua](#).

[HASIERA-ra Itzuli](#)

6

MEDIKAMENTUEN HORNIDURA-GABEZIAK ETA BERREZARPENAK

Hona hemen hilabete honetako HORNIDURA-GABEZIArik garrantzitsuenak:

- Argenpal® 50 mg 10 larruazal-barra (zilar nitratoa)
- Aterina® 15 mg 60 kapsula (sulodexida)
- Azactam® 1g bial bat (aztreonam)
- Dovidia® 30 mg kapsula (sulodexida)
- Enanplus® 75 mg/25 mg ahotik hartzeko disoluzioa 20 zorro (dexketoprofenoa/tramadola)
- Eulitop® 200 mg 60 konp (bezafibratoa)
- Feliben® 35 mcg/h 10 eta 5 partxe transdermiko (72 h) (buprenorfina)
- Micetal® 10 mg/g krema 30 eta 60 g-ko hodi 1 (flutrimazola)
- Nitoman® 25 mg 112 konp (tetrabenazina)
- Ryaltris® 25/600 mcg/pultsua sudurretik 30 ml (olopatadina/mometasona)
- Tetrabenazina Sun EFG 25 mg 112 comp (tetrabenazina)
- Visublend® 0,3 mg/ml + 5 mg/ml kolirio disoluzio flaskoa 3 ml (bimatoprost/timolol)
- Xazal® 5 mg/ml ahotik hartzeko tantak 20 ml-ko flasko-disoluzioa (lebozetirizina)

HORNIDURA-BERREZARPENAK:

- Atomoxetina Cinfa 10 mg 28 kapsula (atomoxetina hidrokloruroa)
  - Benerva® 300 mg 20 konp estaliak (tiamina)
  - Depakine Crono® 300 mg 100 konp askapen luzekoa (sodio balproatoa / azido balproikoa)
-

- Dolantina® 50 mg/ml 10 anp 2 ml (petidina hidrokloruroa)
- Eulitop retard® 400 mg 30 konp askapen luzekoa (bezafibratoa)
- Havrix® 720 xiringa 1 (A hepatitisaren antigenoa)
- Imigran neo® 50 mg 4 konp estaliak (sumatriptana)
- Procaina Serra® 10 mg/ml disoluzio injektagarria 5 ml-ko anpoila 1 (prokaina)
- Siccafluid® 2,5 mg/g begietarako gela 60 ontzi dosi bakarrekoak 0,5 g (karbomeroa)
- Sumatriptan Aurovas EFG 50 mg 4 konp. (sumatriptan)
- Sumatriptan Sandoz EFG 50 mg 4 konp estaliak (sumatriptan)
- Sumatriptan Teva EFG 50 mg 4 konp estaliak (sumatriptan)
- Sumatriptan Ur EFG 50 mg 4 konp (sumatriptan)
- Sumatriptan Viartis EFG 50 mg 4 konp estaliak (sumatriptan)

PRESBIDEN «Hornikuntzarik eza» botoia eskuragarri dago, «Preskripzioen kontsulta» pantailaren beheko aldean, hornikuntzarik ezari buruzko informazio erabilgarriarekin.

Hornidura-gabeziak esteka honetan kontsulta daitezke.

- [Hornidura-gabezien taula](#): PRESBIDEN, zuzenean taula honetara daraman “Hornikuntzarik eza” botoia txertatua izan da.

- CIMA-AEMPSen: [AEMPSen medikamentuak hornitzeko arazoak](#).

[HASIERA-ra Itzuli](#)

Lehen Mailako Arretako Farmazia

ARABako ESI-A: farmacia.primariaosiaraba@osakidetza.eus

Farmazialariak: Amaia Alzaga, Arantza Hernández, Javier Martínez eta Inés San José

Argitalpen honen edukia Osakidetza Lehen Mailako Arretako farmazialariek egindako hileroko buletinetik egokitu da